

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

**Floremundi Raemundi V. Cl. Olim Consiliarii Regis
Galliarvm Ex Calviniano Catholici Synopsis Omnium hujus
temporis Controversiarum tam inter Lutheranos,
Calvinistas quam alios plurimos. Sive Historia ...**

Raemond, Florimond de

Coloniae Agrippinae, 1655

V. Laudabilis Ecclesiae consuetudo in prohibendis haeticorum libris.

urn:nbn:de:hbz:466:1-10880

Ut paucis absolvam, primum hæreseos venenum librorum Wiclephi lectio in Bohemia & vicinis regionibus profeminavit.

V. Laudabilis sane, inde ab antiquis usque temporibus, in Ecclesia mos obtinuit, quo hæreticorum librorum lectione suis alumnis interdixit, quibusdam tamen exceptis personis, quibus illa certas ob causas permissa est lectio. Si namque ex Apostoli præcepto, (*hæretici familiaritate post unam alteram admonitionem fugere debemus*, quanto magis à scriptis eorum quemque cavere sibi oportet quæ sunt ipsum Hominis hæretici semen, seu zizania in agrum Dominicum inpersa.

Quod si odium illud quo eos prosequimur qui Deum oderunt, sanctum & religiosum est, ut Hilarius affirmat; omnia sane extreme odisse debemus, quæ à capitali Dei hoste proficiscuntur. Si denique legibus non modo adulterinam aut falsam monetam, vel sub alio quam legitimi Regis titulo eudere, verum etiam, ab alijs culam habere & erogare, sub læsæ Maiestatis criminis pœna veramur, sed penes nos habere & legere prohibemur; quum omni aduherina illi moneta peiores sint, & longe aliã quàm eius quæ supremum nos dominum agnoscimus, habeant imaginem & inscriptionem. Sapienter apud Virgilium Laocœon inquit; *metuo Graios quod donaferentes*

Equi semper boni Catholici esse eos omnes libros qui ab Ecclesia condemnati sunt, pro condemnatis habere, & sine ulla causa investigatione oculos ab ijs legendis, & aures ab audiendis abstinere. Qui contra faciunt & eiusmodi vel hominibus vel scriptis aures præbent, mentis suæ tranquillitatem ipsi turbant, scrupulosiores scilicet plerumque facti. Neque illi ex cæcæ sancti mibi videntur, qui ista se legere vel audire aunt, ut fidem inde suam tanto magis confirmant. Numquidem non ridiculus, sed stultus ille fuit, qui primus in se aconiti vim, cum certissima sua morte (postquam omnis ista cognitio iuutilis est) experiri voluit: Sanctus Hieronymus reprehendit eos qui ieiunij operam daturi, sumptuosius tamen & splendidis epulis interesse gaudent ut & Monachos, qui perruptis Monasterij claustris, in Principum aulis & medijs sæcularium hominum turbis obversantur, ubi vix tuta esse potest ipsa pudicitia & sanctitas. Noverat enim vir sanctus, quam periculosum sit velut collato pede cum ijs hostibus pugnare, qui vix ulla ratione alia, quam fugiendo vinci possunt. Longe facilius & tutius est intra murum contra arietis ictum sese defendere, hostemque

à superiore loco propulsare, quàm medijs in campis, ubi assiliri undique possis, acie cum hoste confingere. Quam cito enim vel levi brachio totum scutum in caput nostrum incidere, vitamque nobis auferre queat? Serpens ille sub pulchris illis, ut prima fronte, (nempe bêtada & muliebri facie Apocalypticarum locustarum) videtur, hæreticorum scriptorum floribus latens, ubi oculos nostros ad legendum pellexerit, virus suum animis statim tacite afflat, iuxta eandem locustarum descriptionem, quatuor potestas dicitur esse (1. ut potestas scorpionum, nam progressa eorum lectio sensus nostros pervertit, & iudicium corrumpit in ijs qui nullo modo prophylactico medicamento remtam pestiferam tractare non verentur. Et quemamodum nauatilitus legentes, etiam si nihil minus cogitent quam in altum enavigare, nisi tamen navim in portu anchora firmant, maris tempestate & fluctuum reciprocantium vis sæpe abripitur: sic curiosi isti qui hæreticorum libros legendos suscipiunt, nisi firmissimam fidei anchoram in Romanæ Ecclesiæ portu tenerint, levitatis suæ ventis in errorum, vel etiam impietatis & atheismi abyssum, cum sempiterno animæ exilio, plerumque propelluntur. Rudis enim maris artium lector, in istiusmodi libris nihil frequentius quam Jesu Christi, quam Salvatoris, quàm Domini nomen inculcat. In videns, merâ ijs sanctitatem contineri statim arbitrat, atque inde mirifico lectionis studio magis magisque incenditur; parum interea memor nihil tam sacrum, nihil tam divinum esse, quo malignus Spiritus non abutatur, ut in chartis superstitiosis indices videmus, in quibus una cum sanctæ crucis signis alia abominanda nomina & signa permiscuntur. Hæc quippe effica illa est, qua homines minus cauti a demonio non aliter quam hamo pisces capiuntur. Sæpe videmus diabolos sola verba magorum negligere, & imperium detrectare, nisi eadem frequenter quum sacratissimi Dei viuentis & Jesu Christi nomine, tum Crucis & aliarum sacrarum rerum usurpatione exornent, ut simplices attendentes hæc sola quæ pia sunt, impia non advertant persuadearque sibi quod sacrorum sola vi, & non pacto maligno adigantur, & sic sibi persuadent, nihil mali in arte illa esse posse, ad quæ divinis verbis & signis opus est. Sicut vero bulborum caro initio quidem gratissimi est saporis, postea vero cerebrum multis horribilibus visis & somnijs perturbat: eodem modo qui hæreticorum scripta Jesu Christi & alijs eiusmodi speciosa pietatis ambitu matris pictura, legunt,

1. Apocal. 9. 3.

int.

inludio quidem voluptatem aliquam capiunt, at postea infinitas molestias & turbationes sentiunt, sed damnantes suam securitatem, ut qui antequam nauim soluerant, futuram tempestatem non animo & cogitatione præcepissent. Sed in primis iuuentus istiusmodi laqueis facile capitur, ut in cuius animis experientia multæ defectu, certa aliqua & firma veri persuasio nondum radices egit. Externâ quippe illam & artificiosam orationis structuram admirati, nondum maturo ad iudicandû his de rebus, quæ sub verbis latent, iudicio, facile impelli se patiuntur: quemadmodum videmus aerem pestilentem magis insinuare se vestibus laciniosis & plicarum plenis, quam extensis; & facilius iuuenilibus corporibus quam senilibus, quæ callum quasi obdixerunt, adhærescere. Non sine causa profecto is qui inter paganos sapientissimus celebrabatur Plato, tenens animis poetarum lectione interdixit, ne deorum illis transformationibus & turpibus amoribus numerosa & auri bus gratissima oratione decantatis offenderentur ac corrumpentur. Verus est verbum, eum qui bene cepit, dimidium facti habere: quod in iuuenibus maxime verum est, quorum animus quoscumque characteres & figuras quæ imprimuntur, recipit. *Cereus in vitium flecti*, ut cum Horatio loquar: eorum præsertim qui magis ad malum (quales ferè omnes sunt) quam ad bonum propendent; quû istiusmodi animi maiorem habeant cum vitij imperfectione, quam cum perfectione virtutis analogiam & proportionem. Quod si, ut idem Plato dicebat, *periculosum est iuuentus animos obscuris illis & stultis ferè imaginationibus & fabulis imbui*: quanto maius periculum inisdẽ erit ab ijs libris, qui falsam doctrinã, sed fucò veritatis pictam, continent, ac sensim etiam aliud agentibus instillant?

VI. Consuetudo hæc vel decretum potius Ecclesiæ diu me continuit quo minus ne oculus quidem legeris quos innumeros ferè quotidie hæreticis protudit, libris conscelerare ausus fuerim donec Antichristum meum conscribens, ut infamem illam Ioanã a Pontificia Sede, in qua nonnulli eam, mentiendo sibi ipsis, collocarant, deturbarem, hæreticorum atculas quoque excutere sum coactus. Quocirca eius mihi opem implorandam putavi, qui & de futuro mihi veniam, & de præterito absolutionem largiri posset: à quo & post multas dilationes, libros eiusmodi legendi facultatem, etsi non sine difficultate, impetraui; quam hoc loco, ut & Pontificum Breue, inserere mihi visum fuit, ut & pulcher ille atque admirabi-

lis ordo ac disciplina, qua Mater nostra Ecclesia filios suos regit ac constringit, eluceat; & ab illis qui sine discretione perniciosis legendis libris sese applicant, quanti periculi res sit, regulas ab Ecclesia præscriptas transilire, intelligatur. Sic vero se habet Breue Pontificis.

Clemens PP. VIII. Dilecto filio Florimundo Ræmundo, Senatori regio in Parlamento Burdigalensi.

DILECTE fili salutem & Apostolicã Benedictionẽ: *grauis testis, & cui ob spectatã virtutẽ, & egregia animi ornamenta multum merito tribuimus, Filius noster dilectus Cardinalis de Gioiosa narrauit nobis diligenter de tua pietate, de tuo zelo Catholica fidei, & insigni deuotione, quã geris erga hanc sanctã Apostolicam sedem, in qua is qui diues est in misericordia, quique in alius habitas, & humilia respicit, nos immeritis Ecclesiæ suæ præsidere voluit, Tamesi libri tui de Antichristo, & alij pro veritate Catholica & eiusdem sanctæ Sedis defensione aduersus profana nouitatis sectatores luculenter scripti, non solũ eruditionẽ & eloquentiã, sed zelum tuũ, & deuotionẽ, quam diximus, manifestẽ ostendunt. Tibi igitur, fili, gratulamur, quod dona, quæ à Deo accepisti ad eius gloriã potissimũ confers, & talentum à summo Patrefamilias tibi creditũ fideliter & fructuose negotiaris: Quare has ad te litteras dare placuit, ut intelligeres te à nobis amari, & pijs lucubrationibus tuis nobis gratas esse, & ut tanto cum maiori spiritu hilaritate atque ardore pergas, Dei adiutrice gratia fidei causã aduersus Sathana machinationes pro tua virili propugnare. Nos enim industria & commedijs tuis, quantum cum Domino poterimus, libenter ubi vsus venerit iussuragabimur, quẽ admodũ eidẽ Cardinali diximus. Interea laboribus tuis & vigilijs bene precamur, & nostrã Apostolicã benedictionẽ tibi benigne impartimur. Dactũ Roma apud sanctũ Marcũ sub annulo Piscatoris, die septima May, MDXCIX. Pontificatus nostri an. oã.*

Litteræ verò quibus mihi hæreticos libros legẽdi ab generali Inquisitione sit facultas sic habet.

Ludovicus Episcopus Sabinen. Madrutius, Iulius Antonius Sanctiorius Episcopus Prænestinus sanctæ Severinæ, Petrus Tituli sancti Laurentij in Lucina Deza, Dominicus Tituli sancti Chrysogoni Pinellus, frater Hieronymus Bernerius Tituli sanctæ Mariæ supra Minervam Asculãus, Lucius tituli sanctorum Cyrici & Iullitæ Saxus, Camillus Tituli sancti Eusebij Burghesius, & Pompeius Tituli sanctæ Balbinæ Arrigonius nuncupati presbyteri, miseratione diuina sanctæ Romanæ Cardinales, in vniuersa Republica Christiana aduersus hæreticã prauitatem